

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 349/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej JUDr. Mariánom Ďurinom, Sibírska 4, Bratislava proti postupu a uzneseniu Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-6Sa/5/2023-79 z 8. apríla 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. mája 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením správneho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie, vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie a priznal jej primerané finančné zadostučinenie (5 000 eur) a náhradu trov konania pred ústavným súdom.
2. Žalobou doručenou pôvodne Krajskému súdu v Košiciach 15. mája 2020 sa právny predchodca sťažovateľky domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej Sociálnej poisťovne, ústredia č. 620 920 6410 0 z 20. apríla 2020, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne vo veci žiadosti pôvodného žalobcu o priznanie starobného dôchodku.
3. Z dôvodu úmrtia pôvodného žalobcu rozhodol (už v tom čase) správny súd uznesením z 18. januára 2024 o pokračovaní v konaní s dedičmi pôvodného žalobcu – a to so sťažovateľkou ako žalobkyňou v 1. rade, [REDACTED] ako žalobcom v 2. rade a [REDACTED] ako žalobkyňou v 3. rade.

4. Správny súd rozsudkom z 30. mája 2025 vo výroku I konanie o žalobe žalobcov v 2. a 3. rade zastavil z dôvodu nedostatku ich aktívnej vecnej legitimácie a rozhodol, že nemajú nárok na náhradu trov konania, vo výroku II zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej Sociálnej poisťovne, ako aj predchádzajúce rozhodnutie a priznal sťažovateľke voči žalovanej nárok na plnú náhradu trov prvostupňového správneho súdneho konania a kasačného konania.

5. Vyššia súdna úradníčka uznesením zo 16. októbra 2025 rozhodla tak, že priznala sťažovateľke náhradu trov konania celkom v sume 1 468,88 eur ako odmeny advokáta vo výške 542,15 eur, režíjného paušálu vo výške 70,48 eur, náhrady preukázaných cestovných výdavkov vo výške 315,75 eur, náhrady za stratu času vo výške 494,60 eur, náhrady preukázaných výdavkov za ubytovanie vo výške 24 eur a stravného vo výške 21,90 eur.

6. Proti rozhodnutiu podala sťažnosť žalovaná, ktorá namietala priznanie náhrady za ubytovanie a stravné, keďže pojednávanie sa konalo až o 13.00 h, a preto mal právny zástupca dostatok času vzhľadom na vlastnú dopravu dostať sa do Košíc (z Bratislavy) až v deň pojednávania.

7. Sudca správneho súdu napadnutým uznesením zmenil uznesenie vyššej súdnej úradníčky tak, že sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 1 436,08 eur – nepriznal sťažovateľke nárok na náhradu za ubytovanie a „skresal“ stravné tak, že ho priznal len za jeden deň.

8. Sťažovateľka namieta, že napadnuté uznesenie správneho súdu je svojvoľné a vychádza z nedostatočného zistenia skutkového stavu. Predovšetkým argumentuje tým, že podľa súdu mal právny zástupca sťažovateľky cestovať vyše 900 km v jeden deň, čo je absurdné, nebezpečné a náročné s ohľadom (okrem iného) aj na vek právneho zástupcu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd sa k posudzovaniu rozhodnutí o trovách konania stavia rezervovane a k zrušeniu výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne (porovnaj m. m. IV. ÚS 45/06, II. ÚS 363/2025, III. ÚS 168/2026). Tento prístup vychádza z toho, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. Otázka trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnú dimenziu v prípade postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich trovy konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepíateho formalizmu), a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o trovách konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (napr. II. ÚS 837/2015).

10. Správny súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na to, že advokát má za poskytovanie právnych služieb popri nároku na odmenu nárok aj na náhradu hotových výdavkov a na náhradu za stratu času, pričom za hotové výdavky sa považujú výdavky účelne a preukázateľne vynaložené v súvislosti s poskytovaním právnych služieb.

11. Podmienky na určenie náhrady hotových výdavkov upravuje vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), ktorá vo vzťahu k výške náhrady preukázaných cestovných výdavkov ďalej odkazuje na zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“) upravujúci poskytovanie náhrady výdavkov aj advokátom, ak absolvujú pracovnú cestu s cieľom plnenia činností im vyplývajúcich z právneho zastupovania klienta, pričom v takom prípade advokátovi v súvislosti s pracovnou cestou patrí okrem iného aj náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie a stravné [§ 4 ods. 1 písm. b) a c) zákona o cestovných náhradách].

12. Nebolo sporné, že právny zástupca vycestoval na pojednávanie už v deň predchádzajúci súdnemu konaniu – 29. mája 2025, v dôsledku čoho mu vznikli výdavky za ubytovanie a stravné. Ako správne konšatoval správny súd, podstatné bolo vyhodnotiť, či tieto výdavky boli s ohľadom na konkrétne okolnosti preukázateľne, odôvodnené a účelne vynaložené v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva sťažovateľky na správnom súde.

13. Správny súd vychádzal z názoru, že spôsob dopravy aj dĺžka trvania cesty sú nepochybne kritériami, na ktoré je potrebné prihliadať pri posudzovaní odôvodnenosti cesty už deň pred pojednávaním. Zároveň podľa neho bolo potrebné prihliadnuť aj na ďalšie okolnosti ako vek právneho zástupcu (73 rokov), ale aj vek a stav motorového vozidla (rok výroby 2003). Skončenie pracovnej cesty treba podľa súdu pritom vnímať nielen do skončenia pojednávania, ale do úvahy bolo potrebné vziať aj cestu späť. Na druhej strane poukázal súd na to, že nielen klient si vyberá advokáta, ale aj advokát má možnosť zastupovanie klienta neprijatť, napríklad s ohľadom na vek, sídlo konajúceho orgánu verejnej moci či zložitosť a charakter prejednávanej veci. Argumentácia vekom právneho zástupcu a s tým spojenými zdravotnými indispozíciami preto podľa súdu bez ďalšieho neobstojí, keďže okolnosti veci museli byť právnomu zástupcovi zrejmé už pri prevzatí právneho zastúpenia. Vynaloženie nákladov vo vzťahu k potrebe účasti právneho zástupcu na pojednávaní nemôže byť založené len na subjektívnych okolnostiach na strane právneho zástupcu sťažovateľky. Do úvahy vzal správny súd tiež to, že práve s ohľadom na sídlo právneho zástupcu bolo pojednávanie stanovené až na 13.00 h, čo poskytovalo dostatočný a rozumný časový priestor na presun z Bratislavy do Košíc.

14. Ústavný súd konštatuje, že správny súd sa v prípade sťažovateľky nedopustil takého extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania, ktoré by predstavovalo porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie, a tým by vec posunulo do ústavnoprávnej roviny. Naopak, veľmi dôkladne, dôsledne a logicky sa vysporiadal s podstatnou argumentáciou sťažovateľky, pričom toto právne posúdenie správneho súdu nemožno považovať za zrejme nesprávne – aj keď je ľudsky pochopiteľné, že s týmto posúdením sťažovateľka nesúhlasí. V kontexte okolností však nemožno správnomu súdu vytknúť, že by situáciu zle vyhodnotil, treba, naopak, vyzdvihnúť spôsob, akým sa rešpektujúcim a veľmi komplexným spôsobom s posudzovanou otázkou vysporiadal.

15. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je s ohľadom na uvedené skutočnosti zjavne neopodstatnená a musela byť ako taká odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom

súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu